



MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 185 (XXIX) — Nr. 757

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 22 septembrie 2017

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 414 din 15 iunie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 130 alin. (2) lit. h) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012	2-4
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
126. — Decizie a președintelui Autorității pentru Reformă Feroviară privind reglementări în domeniul subvenționării serviciilor publice de transport feroviar de călători și alocarea acestor subvenții către operatorii acestor servicii	4
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 35 din 15 mai 2017 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept).....	5-10
ACTE ALE CAMEREI CONSULTANȚILOR FISCALI	
11. — Hotărâre privind susținerea examenului de atribuire a calității de consultant fiscal sau de consultant fiscal asistent — sesiunea noiembrie 2017	11-16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 414**

din 15 iunie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 130 alin. (2) lit. h) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Fabian Niculae	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan Sorin Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 130 alin. (2) lit. h) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, excepție ridicată de Regia Națională a Pădurilor „Romsilva” din București în Dosarul nr. 606/57/2015 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 270D/2016.

2. La apelul nominal se prezintă pentru autoarea excepției, doamna consilier juridic Nela Cojocar, cu delegație depusă la dosar, lipsind celelalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului autoarei excepției de neconstituționalitate, care solicită admiterea acesteia. Se arată că textele legale criticate încalcă prevederile art. 53, art. 135 și art. 136 alin. (2), (3) și (4) din Constituție. De asemenea se arată că acestea sunt discriminatorii, ocrotind interese private și nu generale. Astfel, se afirmă că singurul operator care nu plătește chiria pentru ocuparea terenurilor este Transgaz — S.A. și că 80% din cuantumul acestei chirii pentru folosirea terenurilor forestiere are drept destinație regenerarea fondului forestier în vederea restabilirii echilibrului ecologic.

4. În continuare, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. Acesta arată, referitor la criticile de neconstituționalitate raportate la art. 35 din Constituție, că statul poate reface vegetația forestieră prin utilizarea altor fonduri decât cele din chirii. În ceea ce privește critica raportată la art. 53 din Constituție se arată că Legea fundamentală permite restrângerea exercițiului unor drepturi și a unor libertăți. Se mai apreciază că critica raportată la art. 135 din Constituție este inadmisibilă, întrucât vizează mai degrabă o problemă de aplicare a legii. Referitor la critica raportată la art. 136 din Constituție se arată că inalienabilitatea bunurilor proprietate publică nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune o integrare a acestora în circuitul economic.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 26 februarie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 606/57/2015, **Curtea de Apel Alba Iulia — Secția**

de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 130 alin. (2) lit. h) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, excepție ridicată de Regia Națională a Pădurilor „Romsilva” din București într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cereri de obligare la emiterea unui act administrativ.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia arată, în esență, că facilitatea conferită operatorului sistemului de transport de gaze naturale de a utiliza cu titlu gratuit terenurile forestiere proprietate publică instituie o discriminare în raport cu ceilalți operatori economici. Conform Codului silvic, ocuparea temporară de terenuri forestiere este permisă numai pentru realizarea obiectivelor de interes național, declarate de utilitate publică, iar categoriile de lucrări și obiective din fondul forestier național sunt cele prevăzute la art. 37 alin. (1) lit. e) și f) din același cod, pentru care este obligatorie plata chiriei. Cu toate acestea, doar operatorul sistemului de transport gaze naturale este scutit de plata chiriei.

7. Prin acordarea folosinței gratuite a terenurilor forestiere proprietatea publică a statului, prevederile legale criticate restrâng exercitarea atributelor dreptului de proprietate, ceea ce contravine principiului constituțional conform căruia măsura restrângerii exercițiului dreptului se dispune numai dacă se impune.

8. Aceste suprafețe de teren forestier devin improprii culturii cu specii forestiere sau împăduririi în lipsa unei despăgubiri, tocmai din acest motiv, prin art. 39 alin. (3) din Codul silvic s-a impus plata unor chirii pentru ocupările temporare ale fondului forestier. Pe aceste terenuri, ocupate de conducte de gaz metan, pădurea fiind defrișată total, nu mai este posibilă, conform art. 135 alin. (2) lit. e) din Constituție, refacerea și ocrotirea mediului înconjurător, echilibrul ecologic în aceste zone fiind distrus definitiv. Cu acești bani, Regia Națională a Pădurilor „Romsilva” împădurește terenuri degradate în suprafață egală cu terenurile ocupate de diverse obiective, cu scopul de a nu se diminua suprafața de fond forestier și realizează corecții de torenți care provin de pe versanți și îi conduc în râuri, evitându-se astfel catastrofele naturale.

9. Norma legală criticată instituie o inegalitate de tratament între proprietatea privată și proprietatea publică, ceea ce contravine principiului constituțional conform căruia proprietatea este garantată și ocrotită de lege, indiferent de proprietar și de regimul juridic al acesteia.

10. **Curtea de Apel Alba Iulia — Secția de contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Instanța consideră că actul normativ instituie reguli necesare, suficiente și posibile, care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă, iar soluțiile pe care le cuprinde sunt temeinic fundamentate, luând în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne și ale armonizării legislației naționale cu legislația Uniunii Europene și cu tratatele internaționale la care România este parte; adoptarea actului normativ s-a realizat cu evaluarea preliminară a impactului proiectului de lege, care reprezintă un set de activități și proceduri realizate cu scopul de

a asigura o fundamentare adecvată a inițiativelor legislative; evaluarea preliminară a impactului presupune identificarea și analizarea efectelor economice, sociale, de mediu, legislative și bugetare pe care le produc reglementările propuse.

11. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

12. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată în raport cu prevederile art. 53 și art. 136 alin. (2) din Constituție și inadmisibilă în raport cu prevederile art. 135 alin. (2) lit. a), lit. b) și lit. d) și art. 136 alin. (4) din Constituție.

13. Potrivit art. 125 alin. (1) din Legea nr. 123/2012, activitatea de transport al gazelor naturale constituie serviciu public de interes național, iar potrivit art. 125 alin. (4) din cuprinsul aceluiași act normativ, lucrările de dezvoltare, reabilitare, modernizare, exploatare și întreținere a obiectivelor/sistemelor de transport al gazelor naturale sunt lucrări de utilitate publică. În considerarea acestor aspecte, legiuitorul a instituit un drept de uz și un drept de servitute legală de trecere, cu titlu gratuit, în favoarea operatorului sistemului de transport și de sistem.

14. Așadar, atât timp cât reglementarea dedusă controlului de constituționalitate se aplică tuturor celor aflați în situația prevăzută de ipoteza normei legale, fără nicio discriminare pe considerente arbitrare, nu se poate reține încălcarea principiului constituțional al egalității în drepturi. Raportat la situația de fapt se arată că măsura în cauză este aplicabilă tuturor operatorilor sistemului de transport și de sistem, nepunându-se problema unei aplicări discriminatorii a măsurii în cauză.

15. Referitor la pretinsa încălcare a art. 135 alin. (2) lit. b), lit. d) și lit. e) din cuprinsul Legii fundamentale se subliniază că, în fapt, autorul excepției de neconstituționalitate aduce în discuție o problemă de aplicare a legii, care excedează competenței instanței de contencios constituțional.

16. Cu privire la încălcarea art. 136 alin. (2) din Constituție, din perspectiva principiului constituțional conform căruia proprietatea publică este garantată prin lege, se învederează că dreptul de uz și servitute legală instituite asupra terenurilor proprietate publică ocupate de obiectivele aferente sistemului de transport, precum și asupra terenurilor proprietate publică utilizate pentru lucrările de execuție, exploatare, întreținere și reparații, inclusiv terenurile care fac parte din fondul forestier național, se justifică prin caracterul de bun public de interes național al fondului energetic și corespund pe deplin regimului constituțional de protecție a proprietății, ale cărui conținut și limite sunt stabilite prin lege.

17. În ceea ce privește pretinsa încălcare a art. 136 alin. (4) din Constituție, critica de neconstituționalitate nu este motivată sub nicio formă, or dispozițiile art. 10 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 prevăd că sesizările adresate Curții Constituționale trebuie motivate.

18. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

19. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

20. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 130 alin. (2) lit. h) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr. 485 din 16 iulie 2012, care au următorul cuprins: „(2) *Operatorul sistemului de transport și de sistem are, în principal, următoarele drepturi: [...] h) să folosească, cu titlu gratuit, terenurile proprietate publică ocupate de obiectivele aferente sistemului de transport, precum și terenurile proprietate publică utilizate pentru lucrările de execuție, exploatare, întreținere și reparații, inclusiv terenurile care fac parte din fondul forestier național, prin derogare de la prevederile art. 42 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic, cu modificările și completările ulterioare;*”.

21. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale cuprinse în art. 24 alin. (1) privind dreptul la apărare, art. 44 privind dreptul de proprietate privată, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale, art. 135 alin. (2) lit. a), b) și d) privind economia și în art. 136 alin. (2), (3) și (4) privind protecția proprietății publice. Din formularea excepției de neconstituționalitate, Curtea reține că în susținerea acesteia au fost invocate și prevederile art. 35 privind dreptul la un mediu sănătos din Constituție.

22. Examinând excepția de neconstituționalitate Curtea reține că prevederile legale criticate prevăd faptul că operatorii de transport de gaze nu trebuie să plătească chirie pentru utilizarea fondului forestier proprietate publică a statului, fond care, în cazul de față, este administrat de Regia Națională a Pădurilor „Romsilva”.

23. Potrivit art. 125 alin. (1)—(6) din Legea nr. 123/2012, activitatea de transport al gazelor naturale constituie serviciu public de interes național, aceasta realizându-se de către operatorul de transport și de sistem, certificat de autoritatea competentă în condițiile legii. Sistemul național de transport este proprietatea publică a statului. Lucrările de dezvoltare, reabilitare, modernizare, exploatare și întreținere a obiectivelor/sistemelor de transport al gazelor naturale sunt lucrări de utilitate publică. Operatorul de transport și de sistem are obligația de a elabora planuri de investiții și de dezvoltare a sistemului de transport pe 10 ani, în concordanță cu stadiul actual și evoluția viitoare a consumului de gaze naturale și a surselor, inclusiv importurile și exporturile de gaze naturale.

24. Potrivit art. 100 pct. 65 din aceeași lege este operator de transport și de sistem — persoana fizică sau juridică ce realizează activitatea de transport al gazelor naturale și răspunde de exploatarea, întreținerea și, dacă este necesar, dezvoltarea sistemului de transport într-o anumită zonă și, după caz, de interconectările sale cu alte sisteme, precum și de asigurarea capacității pe termen lung a sistemului, în vederea satisfacerii cererii pentru transportul gazelor naturale.

25. Așadar, chiar dacă operatorul de transport al gazelor naturale poate fi și un agent economic privat, sistemul de transport al gazelor naturale este proprietatea publică a statului. În aceste condiții, scutirea acordată de către legiuitor operatorului de transport apare ca fiind justificată.

26. Curtea mai reține că prevederile legale criticate se referă doar la folosirea cu titlu gratuit a terenurilor proprietate publică ocupate de obiectivele aferente sistemului de transport, precum și la terenurile proprietate publică utilizate pentru lucrările de execuție, exploatare, întreținere și reparații, inclusiv terenurile care fac parte din fondul forestier național [ca o exceptare de la plata chiriei datorate potrivit art. 42 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic]. Ele nu se referă la vreo exceptare de la plata eventualelor daune cauzate vegetației forestiere. Este adevărat că s-ar putea pune problema respectării dreptului la un mediu sănătos în condițiile în care pagubele provocate de folosirea instalațiilor de transport nu sunt reparate, dar operatorul de transport nu este exceptat de la repararea unor astfel de prejudicii.

27. În aceste condiții, Curtea nu poate reține încălcarea art. 35 privind dreptul la un mediu sănătos, art. 44 privind dreptul de proprietate privată, a art. 135 alin. (2) lit. a), b) și d) privind economia și art. 136 alin. (2), (3) și (4) privind protecția proprietății publice.

28. De asemenea, Curtea constată că art. 24 alin. (1) privind dreptul la apărare nu este incident în cauză. Aceeași concluzie se impune și în privința art. 53 privind restrângerea exercițiului

unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale, având în vedere că instanța de contencios constituțional nu a constatat încălcarea vreunui drept fundamental.

29. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Regia Națională a Pădurilor „Romsilva” din București în Dosarul nr. 606/57/2015 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția de contencios administrativ și fiscal și constată că prevederile art. 130 alin. (2) lit. h) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Alba Iulia — Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 15 iunie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Fabian Niculae

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL TRANSPORTURILOR
AUTORITATEA PENTRU REFORMĂ FERROVIARĂ

DECIZIE

privind reglementări în domeniul subvenționării serviciilor publice de transport feroviar de călători și alocarea acestor subvenții către operatorii acestor servicii

În temeiul prevederilor:

— art. 2 alin. (1) lit. f), h) și i) și art. 5 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2016 privind înființarea Autorității pentru Reformă Feroviară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 53/2017;

— art. 5 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 98/2017 privind organizarea și funcționarea Autorității de Reformă Feroviară și pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 21/2015 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor;

— art. 38 și 39 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12/1998 privind transportul pe căile ferate române și reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității pentru Reformă Feroviară emite următoarea decizie:

Art. 1. — Subvențiile unitare aferente indicatorilor tren/km și călători/km pe ranguri de tren utilizate în relația dintre Autoritatea pentru Reformă Feroviară și operatorii de transport feroviar beneficiari ai subvențiilor acordate pentru transportul public de călători potrivit actelor adiționale aprobate prin Ordinul ministrului transporturilor nr. 516/2017 privind actualizarea contractelor de servicii publice pentru perioada 1 ianuarie 2016—2 decembrie 2019 în transportul feroviar public de călători, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 231/2016, sunt următoarele:

a) pentru trenurile Interregio, 33,4590 lei pe mia de călători—km și 14.974,41 lei pe mia de tren—km;

b) pentru trenurile Regio, 213,1020 lei pe mia de călători—km și 14.974,41 lei pe mia de tren—km.

Art. 2. — Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 3. — Serviciul juridic și resurse umane va duce la îndeplinire prezenta decizie.

Președintele Autorității pentru Reformă Feroviară,
Marian Păun

București, 15 septembrie 2017.
Nr. 126.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 35

din 15 mai 2017

Dosar nr. 4.132/1/2016

Gabriela Elena Bogasiu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului
Doina Popescu	— pentru președintele delegat al Secției I civile
Rodica Dorin	— pentru președintele Secției a II-a civile
Ionel Barbă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Mirela Vișan	— judecător la Secția I civilă
Nina Ecaterina Grigoraș	— judecător la Secția I civilă
Carmen Georgeta Negriță	— judecător la Secția I civilă
Sorinela-Alina Macavei	— judecător la Secția I civilă
Adina Georgeta Nicolae	— judecător la Secția I civilă
Roxana Popa	— judecător la Secția a II-a civilă
Marian Budă	— judecător la Secția a II-a civilă
Carmen Trănică Teau	— judecător la Secția a II-a civilă
Cosmin Horia Mihăianu	— judecător la Secția a II-a civilă
Paulina Lucia Brehar	— judecător la Secția a II-a civilă
Emanuel Albu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Claudia Marcela Canacheu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Cezar Hîncu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Viorica Trestianu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Rodica Florica Voicu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ce formează obiectul Dosarului nr. 4.132/1/2016 a fost constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

Ședința este prezidată de doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă doamna Elena Adriana Stamatescu, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulament.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: „În interpretarea art. 9 alin. (2) și alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 38/2003 privind salarizarea și alte drepturi ale

polițiștilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 353/2003, cu modificările și completările ulterioare, precum și a celor similare ale art. 11 alin. (2)—(4) din Legea nr. 138/1999 privind salarizarea și alte drepturi ale personalului militar din instituțiile publice de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, precum și acordarea unor drepturi salariale personalului civil din aceste instituții, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 11 alin. (3)—(5) din anexa nr. IV la Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările ulterioare, respectiv ale art. 11 alin. (1)—(6) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, perioada cât un polițist a fost elev sau student al unei instituții de învățământ din sistemul de apărare și securitate națională și care constituie vechime în muncă conform art. 3 din Legea nr. 46/1996 privind pregătirea populației pentru apărare, cu modificările și completările ulterioare, și art. 3 din Legea nr. 446/2006 privind pregătirea populației pentru apărare, cu modificările și completările ulterioare, poate fi luată în calcul la stabilirea gradațiilor prevăzute de lege pentru această categorie de personal?”.

Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, ce a fost comunicat părților, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă; Inspectoratul General al Poliției Române și Inspectoratul de Poliție Județean Galați au depus, în termen legal, prin consilier juridic, puncte de vedere asupra chestiunii de drept; de asemenea, la dosar a fost depus un punct de vedere al reclamantilor dintr-un alt dosar aflat pe rolul Curții de Apel Iași, al cărui obiect este, potrivit opiniei reclamantilor, identic cu cel din dosarul în care s-a formulat sesizarea pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile.

În urma deliberărilor, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Curtea de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal a dispus, prin Încheierea din 27 octombrie 2016, în Dosarul nr. 1.077/121/2015, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: „În interpretarea art. 9 alin. (2) și alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 38/2003 privind salarizarea și alte drepturi ale polițiștilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 353/2003, cu modificările și completările ulterioare (Ordonanța Guvernului nr. 38/2003), precum și a celor similare ale art. 11 alin. (2)—(4) din Legea nr. 138/1999 privind salarizarea și alte drepturi ale personalului

militar din instituțiile publice de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, precum și acordarea unor drepturi salariale personalului civil din aceste instituții, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 138/1999), ale art. 11 alin. (3)—(5) din anexa nr. IV la Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările ulterioare (Legea-cadru nr. 330/2009), respectiv ale art. 11 alin. (1)—(6) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (Legea-cadru nr. 284/2010), perioada cât un polițist a fost elev sau student al unei instituții de învățământ din sistemul de apărare și securitate națională și care constituie vechime în muncă conform art. 3 din Legea nr. 46/1996 privind pregătirea populației pentru apărare, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 46/1996), și art. 3 din Legea nr. 446/2006 privind pregătirea populației pentru apărare, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 446/2006), poate fi luată în calcul la stabilirea gradațiilor prevăzute de lege pentru această categorie de personal?”.

II. Expunerea succintă a procesului

2. Prin acțiunea înregistrată pe rolul Tribunalului Galați cu nr. 1.077/121/2015, reclamanții A, B, C, D, E, F, G, H și I i-au chemat în judecată pe pârâții Inspectoratul General al Poliției Române și Inspectoratul de Poliție Județean Galați, solicitând obligarea acestora la acordarea gradației corespunzătoare vechimii în muncă, la plata diferențelor dintre drepturile salariale convenite conform gradației stabilite prin luarea în considerare a perioadei de studii în unitatea de învățământ militar și cele încasate începând cu 12 martie 2012 și până la încetarea raporturilor de muncă, precum și la plata dobânzii legale, cu cheltuieli de judecată.

3. În motivarea acțiunii, reclamanții au arătat că sunt absolvenți ai Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” și că, în această calitate, au dreptul, conform art. 28 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 360/2002), la un salariu lunar care trebuie să includă și gradațiile, aspect ce rezultă și din prevederile art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 38/2003.

4. Conform art. 9 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 38/2003, persoanele nou-încadrate în rândul polițiștilor beneficiază de gradații în raport cu vechimea în muncă legal stabilită, iar potrivit alin. (4) al aceluiași articol, aceste prevederi se aplică absolvenților instituțiilor de învățământ pentru formarea polițiștilor pentru vechimea în muncă avută până la intrarea în aceste instituții.

5. Conform art. 3 din Legea nr. 46/1996 sunt considerați în serviciul militar și elevii și studenții instituțiilor militare de învățământ, iar timpul cât o persoană îndeplinește serviciul militar constituie vechime în muncă.

6. În drept, acțiunea a fost întemeiată pe dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 38/2003 și ale Legii nr. 360/2002.

7. Prin Sentința nr. 311 din 20 aprilie 2016 a Tribunalului Galați au fost respinse ca neîntemeiate excepția lipsei calității procesuale pasive a Inspectoratului de Poliție Județean Galați și a inadmisibilității acțiunii (lipsei procedurii prealabile), iar acțiunea a fost respinsă ca nefondată.

8. Pentru a decide astfel, prima instanță a reținut, în esență, următoarele:

Reclamanții sunt funcționari publici cu statut special și, în această calitate, au dreptul, conform art. 28 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 360/2002 și art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 38/2003, la un salariu care include, printre altele, și gradațiile.

Aceste gradații sunt diferite în funcție de vechimea în muncă, conform art. 9 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 38/2003,

iar prevederile alin. (2) se aplică, potrivit alin. (4) al art. 9 din actul normativ menționat, și absolvenților instituțiilor de învățământ pentru formarea polițiștilor „pentru vechimea în muncă avută până la data intrării în aceste instituții”.

Reclamanții consideră că la calcularea gradațiilor ar fi trebuit avut în vedere și timpul cât au fost elevi ai instituției militare de învățământ, apreciind că acest drept le este conferit de art. 3 alin. (6) din Legea nr. 446/2006.

Acest text de lege doar asimilează vechimii în muncă perioada cât reclamanții au fost elevi ai școlii de poliție, însă nu prevede că această vechime s-ar lua în calcul la acordarea gradațiilor.

Gradațiile se acordă, conform art. 9 din Ordonanța Guvernului nr. 38/2003, în funcție de vechimea efectivă în funcția de polițist, aspect ce rezultă din prevederile alin. (4), conform cărora se are în vedere și „*vechimea în muncă avută până la data intrării în instituția de învățământ*”.

Așadar, atunci când legiuitorul a intenționat a se lua în calcul și alte perioade de timp în afara celor în care o persoană a fost polițist, a prevăzut acest lucru expres, în chiar textul de lege ce reglementează modul de stabilire a gradațiilor.

În lipsa unei trimeri exprese, dispozițiile art. 9 din Ordonanța Guvernului nr. 38/2003 nu se pot completa cu cele din Legea nr. 446/2006.

Cum reclamanții nu au făcut dovada că anterior intrării la Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” au avut alt loc de muncă [situație expres prevăzută de art. 9 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 38/2003], ei nu sunt îndreptățiți la o altă gradație decât cea care li s-a acordat pentru vechimea efectivă în funcția de polițist.

9. Împotriva acestei sentințe au declarat recurs reclamanții, criticând-o prin prisma prevederilor art. 488 alin. (1) pct. 6 și pct. 8 din Codul de procedură civilă, iar în susținere au arătat următoarele:

Invocând dispozițiile art. 488 alin. (1) pct. 6 din Codul de procedură civilă, au arătat că sentința cuprinde motive contradictorii, în sensul că, deși reține faptul că art. 3 alin. (6) din Legea nr. 446/2006 asimilează vechimii în muncă și perioada cât reclamanții au fost studenți ai școlii de poliție, instanța de fond conchide că acest text de lege nu prevede că respectiva vechime s-ar lua în calcul la acordarea gradațiilor, făcând abstracție de faptul că art. 9 alin. (2) din Legea nr. 360/2002 (temeiul de drept pe care s-a fundamentat cererea introductivă) face trimitere la textele de lege ce reglementează modul de stabilire a vechimii („*vechimea în muncă legal stabilită*”).

Din perspectiva *dispozițiilor art. 488 pct. 8 din Codul de procedură civilă* s-a invocat faptul că instanța de fond a reținut exclusiv art. 9 alin. (4) din Legea nr. 360/2002, întemeindu-și soluția pronunțată pe interpretarea acestui unic text de lege, fără a-l corobora cu celelalte dispoziții legale incidente în cauză.

Au solicitat să se constate faptul că alin. (2) al art. 9 din Legea nr. 360/2002 face trimitere expresă la „*vechimea în muncă legal stabilită*”, respectiv la prevederile legale ce reglementează modalitatea de stabilire a vechimii în muncă.

Astfel, în vederea aprecierii caracterului fondat/nefondat al acțiunii, care vizează gradațiile acordate în raport cu vechimea în muncă legal stabilite, se impunea ca Tribunalul Galați să stabilească mai întâi ce înseamnă în concret „*vechimea în muncă*” (prin luarea în considerare a dispozițiilor legale ce reglementează această noțiune, dispoziții de care prima instanță a făcut abstracție complet), pentru ca mai apoi să verifice dacă pârâții le-au acordat corect gradațiile în raport cu acest criteriu (vechimea în muncă).

Potrivit dispozițiilor art. 28 alin. (1) din Legea nr. 360/2002 și art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 38/2003, în componența salariului cuvenit unei persoane care deține funcția de polițist sunt incluse, printre alte elemente componente, și gradațiile, iar conform prevederilor art. 9 alin. (1) și (2) din Legea nr. 360/2002, gradațiile sunt de două feluri: gradațiile acordate în raport cu timpul servit în calitate de polițist și în funcție de rezultatele obținute, gradații care se acordă din 3 în 3 ani [art. 9 alin. (1) din Legea nr. 360/2002] și gradațiile acordate „în raport cu vechimea în muncă legal stabilită”, de care beneficiază persoanele nou-încadrate sau reintegrate în rândul polițiștilor și rezerviștii concentrați [art. 9 alin. (2) din aceeași lege].

Problema de drept supusă soluționării în cauza pendinte vizează exclusiv gradațiile care se acordă polițiștilor, conform art. 9 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 38/2003, cu luarea în considerare a vechimii în muncă legal stabilită, vechime în care se include și perioada cât au urmat cursurile Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”.

În favoarea interpretării conținutului noțiunii de „vechime în muncă legal stabilită”, în sensul includerii în aceasta și a perioadelor în care absolvenții instituțiilor de învățământ militar le-au urmat cursurile, pledează art. 3 alin. (3) din Legea nr. 446/2006 privind pregătirea populației pentru apărare, potrivit căruia „*Serviciul militar activ se îndeplinește în calitate de: a) militar profesionist; b) militar în termen; c) elev sau student la instituțiile de învățământ din sistemul de apărare națională și securitate națională, cu excepția elevilor liceelor și colegiilor militare; d) soldat sau gradat militar*” și alin. (6) care prevede că „*Perioada de timp în care o persoană îndeplinește serviciul militar activ sau alternativ ori este concentrată sau mobilizată constituie vechime în serviciu sau vechime în muncă, după caz, precum și stagii de cotizare la sistemul public de asigurări sociale. Sunt exceptați de la prevederile prezentului alineat elevii liceelor și colegiilor militare.*”

10. Interpretarea „vechimii în muncă/în serviciu” în sensul redat în cuprinsul cererii de apel este confirmată, o dată în plus, de legiuitor care, la art. 3 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 223/2015), a prevăzut că: „*În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație: (...) e) vechimea în serviciu — perioada în care o persoană din sistemul de apărare națională, ordine publică și securitate națională s-a aflat în una dintre următoarele situații:*

(...) 3. a îndeplinit serviciul militar ca militar în termen, militar cu termen redus, elev sau student al unei instituții militare de învățământ din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională pentru formarea cadrelor militare/polițiștilor/funcționarilor publici cu statut special, cu excepția învățământului liceal; (...).”

Deși Legea nr. 223/2015 a intrat în vigoare la data de 1 ianuarie 2016, neavând efect retroactiv, iar prezenta cauză a fost înregistrată pe rolul Tribunalului Galați la data de 12 martie 2015, acest act normativ nu a făcut decât să lămurească lacunele existente în legislația anterioară incidentă în materie, putând fi reținut drept argument suplimentar, care justifică temeinic cererea de chemare în judecată, deoarece interpretează noțiunea de „vechime în muncă legal stabilită” prevăzută la art. 9 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 38/2003.

11. Intimatul-pârât Inspectoratul de Poliție Județean Galați a depus, odată cu întâmpinarea, și o cerere de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

12. Prin Încheierea din 27 octombrie 2016, Curtea de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție și, în temeiul

dispozițiilor art. 520 alin. (2) din Codul de procedură civilă, a dispus și suspendarea judecății.

III. Motivele de admisibilitate reținute de titularul sesizării

13. Prin Încheierea pronunțată la data de 27 octombrie 2016, Curtea de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal a constatat admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, motivat de următoarele considerente:

— de lămurirea modului de interpretare/aplicare a dispozițiilor art. 9 alin. (2) și alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 38/2003, precum și a celor similare ale art. 11 alin. (2)—(4) din Legea nr. 138/1999, ale art. 11 alin. (3)—(5) din anexa nr. IV la Legea-cadru nr. 330/2009, respectiv ale art. 11 alin. (1)—(6) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010, respectiv de stabilirea împrejurării dacă aceste norme permit sau nu luarea în calcul la stabilirea gradațiilor a perioadei cât un polițist a fost elev sau student al unei instituții de învățământ din sistemul de apărare și securitate națională, care, conform art. 3 din Legea nr. 46/1996 și art. 3 din Legea nr. 446/2006, constituie vechime în muncă, depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât recurenții-reclamanții din prezenta cauză au solicitat obligarea pârâtului la calcularea gradației prin luarea în considerare a perioadei de studii în unitatea de învățământ a Ministerului Administrației și Internelor ce a fost absolvită de către aceștia, precum și plata diferențelor salariale astfel rezultate, pentru ultimii trei ani de la data introducerii acțiunii;

— problema de drept enunțată este nouă, deoarece, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acesteia instanța supremă nu a statuat printr-o altă hotărâre;

— problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție.

IV. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

14. Recurenții-reclamanții nu au exprimat un punct de vedere, apreciind doar că dispozițiile legale sunt suficient de clare și precise.

15. Pârâtul Inspectoratul General al Poliției Române a opinat că nu există un fundament legal pentru luarea în calcul la stabilirea gradației a perioadei înregistrate ca elev/student al unei instituții de învățământ din sistemul de apărare și securitate națională.

Art. 11 alin. (4) din Legea nr. 138/1999, art. 9 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 38/2003, art. 11 alin. (5) din anexa nr. IV la Legea-cadru nr. 330/2009, respectiv art. 11 alin. (5) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 statuează faptul că prevederile referitoare la acordarea gradațiilor se aplică și absolvenților instituțiilor militare de învățământ pentru vechimea în serviciu avută/stagiul de cotizare realizat până la data intrării în aceste instituții, nu și pentru vechimea realizată pe timpul cât au urmat cursurile instituțiilor respective.

Prin urmare, vechimea în muncă stabilită în cuprinsul art. 3 alin. (3) lit. c) și alin. (6) din Legea nr. 446/2006 urmează a fi avută în vedere pentru stabilirea altor drepturi prevăzute de cadrul normativ existent, precum cele prevăzute de Legea nr. 263/2010, art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 1.578/2002 privind condițiile în baza cărora polițistul are dreptul la concedii de odihnă, concedii de studii și învoiri plătite, concedii fără plată, bilete de odihnă, tratament și recuperare, cu modificările și completările ulterioare, art. 20—22 din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010, și nu a gradațiilor, în cazul cărora este instituită o excepție — „până la data intrării în aceste instituții”.

16. După comunicarea raportului, Inspectoratul General al Poliției Române și Inspectoratul de Poliție al Județului Galați au depus, în termen legal, prin consilier juridic, puncte de vedere

asupra chestiunii de drept, prin care au apreciat că sunt întrunite condițiile de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, urmând a se decide în sensul neluării în calcul a perioadei în care reclamanții au fost elevi/studenți ai instituțiilor de învățământ din sistemul de apărare și securitate națională.

V. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

17. Completul de judecată investit cu soluționarea apelului în Dosarul nr. 1.077/121/2015 al Curții de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal a apreciat că problema care se pune în cauză este aceea de a stabili dacă perioada în care funcționarii publici cu statut special — polițiști, care au urmat cursurile instituțiilor de învățământ superior specifice — Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” — trebuie considerată vechime în muncă și luată în calcul la stabilirea gradațiilor și a drepturilor salariale.

18. În acest context, art. 9 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 38/2003 stabilește regula calculării gradației prin raportare la orice perioadă din activitatea polițiștilor considerată legal vechime în muncă, fără a limita această noțiune la conținutul stabilit prin art. 16 alin. (4) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Codul muncii*).

19. Astfel, legiuitorul a stabilit că perioada de timp în care o persoană îndeplinește serviciul militar activ constituie vechime în serviciu ori vechime în muncă, noțiune distinctă de cea de stagiul de cotizare, prevăzută de legea privind sistemul public de pensii, motiv pentru care, la acordarea gradației corespunzătoare, conform algoritmului prevăzut de art. 9 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 38/2003, trebuie să se țină cont de această perioadă.

20. Dispozițiile art. 9 alin. (1), (2) și alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 38/2003 au fost abrogate prin Legea-cadru nr. 330/2009, ce a intrat în vigoare cu începere din 1 ianuarie 2010, iar art. 11 din anexa nr. IV a noii legi a stabilit același mod de acordare a gradațiilor, dar fără a mai face o raportare la vechimea în muncă, ci la vechimea în serviciu/stagiul de cotizare avut.

21. Având în vedere vechimea în serviciu sau stagiul de cotizare, așa cum erau considerate la data adoptării Legii-cadru nr. 330/2009, precum și reglementarea perioadelor de studiu în instituțiile superioare de învățământ din cadrul Ministerului de Interne, potrivit art. 3 alin. (6) din Legea nr. 446/2006, instanța a apreciat că, începând cu data adoptării acestei legi, gradațiile trebuiau recalulate pentru reclamanți, cu luarea în considerare a perioadei de studii în cadrul instituției de învățământ.

22. Art. 11 alin. (5) din anexa nr. IV la Legea-cadru nr. 330/2009 stabilește obligația luării în calcul și a perioadelor de vechime în serviciu sau stagiul de cotizare anterioare admiterii în instituțiile de învățământ militare, indiferent de nivelul instituției de învățământ.

23. Interpretarea sistemică și gramaticală a acestei norme legale nu conduce la concluzia vreunei excepții de la regula stabilită de art. 11 alin. (3) din anexa nr. IV la Legea-cadru nr. 330/2009, potrivit căreia orice vechime în serviciu/stagiul de cotizare legal stabilite, inclusiv în reglementarea art. 3 alin. (6) din Legea nr. 446/2006, trebuie avută în vedere pentru stabilirea gradațiilor de care trebuie să beneficieze polițiștii; dimpotrivă, completează această regulă cu menționarea stagiilor anterioare în instituțiile de învățământ superioare, serviciul/stagiul realizat în cadrul acestora nemaiconstituind o preocupare în noua lege, aspectul fiind deja lămurit de legiuitor prin Legea nr. 446/2006.

24. Așadar, la data intrării în vigoare a Legii-cadru nr. 330/2009, perioada în care reclamanții au fost studenți ai

instituțiilor superioare de învățământ din cadrul Ministerului de Interne constituia serviciu militar activ și vechime în serviciu sau stagiul de cotizare pentru aceștia, potrivit art. 3 alin. (3) lit. c) și art. 3 alin. (6) din Legea nr. 446/2006, și trebuia avută în vedere la calculul gradațiilor acordate reclamanților potrivit art. 11 alin. (3) din Legea-cadru nr. 330/2009.

25. Art. 11 din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010, care reglementează în prezent modul de calcul al gradațiilor acordate polițiștilor, conține dispoziții similare celor analizate în cuprinsul art. 11 din anexa nr. IV la Legea-cadru nr. 330/2009, făcând referiri tot la vechimea în serviciu sau stagiul de cotizare, astfel cum erau definite la acel moment și de Legea nr. 446/2006.

26. Atât timp cât legile speciale (Ordonanța Guvernului nr. 38/2003, Legea-cadru nr. 330/2009 și Legea-cadru nr. 284/2010) nu au prevăzut contrar dispozițiilor art. 3 alin. (6) din Legea nr. 446/2006, trebuie să se țină cont de regula potrivit căreia, în măsura în care legea specială nu reglementează un anumit aspect, ea se completează cu legea generală, conform art. 15 alin. (3) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

27. Pe de altă parte, este inechitabil ca vechimea în muncă stabilită în cuprinsul art. 3 alin. (3) lit. c) și alin. (6) din Legea nr. 446/2006 să fie avută în vedere pentru stabilirea altor drepturi prevăzute de cadrul normativ existent, precum cele prevăzute de Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, cel prevăzut de art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 1.578/2002 privind condițiile în baza cărora polițistul are dreptul la concedii de odihnă, concedii de studii și învoiri plătite, concedii fără plată, bilete de odihnă, tratament și recuperare, cu modificările și completările ulterioare, cele prevăzute de art. 20—22 din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010, dar nu și pentru stabilirea gradațiilor, atât timp cât nici Ordonanța Guvernului nr. 38/2003 și nici legile ulterioare nu au reglementat în mod expres faptul că perioada de studii în unitățile de învățământ militar nu trebuie luată în considerare la acordarea gradației.

VI. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

28. În legătură cu chestiunea de drept ce face obiectul hotărârii prealabile s-au conturat soluții diametral opuse, opinia în sensul că perioada în discuție nu se ia în calcul la stabilirea gradațiilor fiind majoritară. Această din urmă opinie a rezultat din punctele de vedere teoretice și din hotărârile judecătorești pronunțate de Curtea de Apel Alba Iulia, Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel București, Curtea de Apel Cluj, Curtea de Apel Craiova, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Suceava, Curtea de Apel Timișoara.

29. **Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție** a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu s-a verificat și nici nu se verifică, în prezent, practica judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VII. Jurisprudența Curții Constituționale

30. În urma verificărilor efectuate se constată că instanța de contencios constituțional nu s-a pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor legale ce fac obiectul interpretării.

VIII. Raportul asupra chestiunii de drept

31. Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, judecătorii-raportori au apreciat că sesizarea nu întrunește cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă. Asupra fondului sesizării au concluzionat că perioada cât un polițist a urmat cursurile unei instituții de învățământ pentru formarea polițiștilor nu se ia în calcul la stabilirea gradațiilor.

IX. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorii-raportori și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

Asupra admisibilității sesizării

32. În privința regularității sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, legiuitorul, în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă, instituie o serie de condiții de admisibilitate pentru declanșarea acestei proceduri, condiții care se impun a fi îndeplinite în mod cumulativ, respectiv:

— existența unei cauze aflate în curs de judecată;

— cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza în ultimă instanță;

— ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată;

— chestiunea de drept identificată să prezinte caracter de noutate și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat și nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

33. Condițiile de admisibilitate sunt îndeplinite în cea mai mare parte, întrucât litigiul în legătură cu care s-a formulat sesizarea este în curs de judecată, curtea de apel investită cu soluționarea apelului urmează să soluționeze cauza în ultimă instanță, prin pronunțarea unei hotărâri judecătorești care, potrivit art. 634 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă, este definitivă, iar cauza care face obiectul judecății se află în competența legală a unui complet de judecată al curții de apel investite să soluționeze cauza. Totodată, este îndeplinită și condiția noutății chestiunii de drept, întrucât determinante în legătură cu criteriul noutății sunt existența și dezvoltarea unei jurisprudențe continue și constante în această materie, pentru care nu s-a făcut o asemenea dovadă, iar Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat asupra chestiunii de drept ce face obiectul sesizării, aceasta nefăcând nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

34. Condiția de admisibilitate — sesizarea să aibă ca obiect o chestiune de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei — impune o serie de clarificări, raportat la cadrul procesual în care completul de judecată investit cu soluționarea recursului a identificat chestiunea de drept ce face obiectul pronunțării unei hotărâri prealabile.

Instanța de trimitere a solicitat interpretarea și lămurirea mai multor dispoziții legale, în parte abrogate și fără a justifica sesizarea sub acest aspect.

Reclamanții sunt absolvenți ai Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” — Facultatea de Drept — A — 1997, B — 2007, C — 2003, D — 2005, E — 2010, F — 2007, G — 2006, H — 1998 și I (fără a se atașa la dosar actul doveditor), iar drepturile sunt solicitate începând cu data de 12 martie 2012.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept observă că nu toate aceste dispoziții legale influențează soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată, în cadrul procesual fixat de recurenții-reclamanți, confirmat prin punctul de vedere al instanței de trimitere, aspect ce pune în discuție admisibilitatea sesizării în anumite limite.

Astfel,

— *Ordonanța Guvernului nr. 38/2003* privind salarizarea și alte drepturi ale polițiștilor, aprobată cu modificări și completări prin *Legea nr. 353/2003*, cu modificările și completările ulterioare, *Legea nr. 138/1999* privind salarizarea și alte drepturi ale personalului militar din instituțiile publice de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, precum și acordarea unor drepturi salariale personalului civil din aceste instituții, cu modificările și completările ulterioare, *au fost abrogate prin Legea-cadru nr. 330/2009* privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările ulterioare, care, de asemenea, *a fost abrogată prin Legea-cadru nr. 284/2010* privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare — astfel cum se și arată detaliat în actul de sesizare — perioada dedusă judecății intrând sub regimul acestei ultime legi, pretențiile reclamanților având ca dată de plecare a drepturilor solicitate 12 martie 2012;

— *Legea nr. 138/1999 este o lege distinctă, cu un alt domeniu*, care s-a aflat în vigoare în paralel cu cea specială în domeniul în care activează reclamanții (*Ordonanța Guvernului nr. 38/2003*), ambele fiind abrogate prin prima lege-cadru de salarizare — *Legea-cadru nr. 330/2009*;

— *Legea nr. 46/1996* privind pregătirea populației pentru apărare, cu modificările și completările ulterioare, *a fost abrogată prin Legea nr. 446/2006* privind pregătirea populației pentru apărare, cu modificările și completările ulterioare.

În *concluzie*, văzând susținerile recurenților-reclamanți în fundamentarea cererilor formulate și punctul de vedere al instanței de trimitere, perioada de timp pentru care sunt solicitate drepturile, precum și prevederile art. 1 din *Legea-cadru nr. 284/2010*¹ (unul dintre reclamanți absolvind, de altfel, studiile după intrarea acesteia în vigoare), se constată că de lămurirea dispozițiilor relevante ale acestei legi, respectiv ale *art. 11 alin. (3) și alin. (5)–(6) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010, alături de cele ale Legii nr. 446/2006, depinde soluționarea pe fond a cauzei*, în sensul art. 519 din Codul de procedură civilă.

Așa fiind, dezlegările date prin prezenta decizie vor viza aceste dispoziții legale (considerentele aferente fiind, oricum, valabile pentru oricare dintre celelalte dispoziții valorificate în cauză), după cum urmează:

Anexa nr. VII la *Legea-cadru nr. 284/2010*

Art. 11. (...) (3) Persoanele chemate sau rechemate în activitate, precum și rezerviștii concentrați beneficiază de gradații în raport cu vechimea în serviciu avută/stagiul de cotizare realizat, legal stabilit, după cum urmează:

- 3—6 ani gradația I;
- 6—10 ani gradația a II-a;
- 10—15 ani gradația a III-a;
- 15—20 de ani gradația a IV-a;
- 20—25 de ani gradația a V-a;
- peste 25 de ani gradația a VI-a”.

(...) (5) Prevederile alin. (3) și (4) se aplică și absolvenților instituțiilor militare de învățământ pentru vechimea în serviciu avută/stagiul de cotizare realizat până la data intrării în aceste instituții și, după caz, soldaților și gradaților voluntari trecuți în corpul cadrelor militare în activitate pentru vechimea în serviciu avută/stagiul de cotizare realizat până la data schimbării poziției de activitate.

¹ „Art. 1. — (1) Prezenta lege are ca obiect de reglementare stabilirea unui sistem unitar de salarizare pentru personalul din sectorul bugetar plătit din bugetul general consolidat al statului.

(2) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, drepturile salariale ale personalului prevăzut la alin. (1) sunt și rămân în mod exclusiv cele prevăzute în prezenta lege.”

(6) Prevederile alin. (3)—(5) se aplică în mod corespunzător și polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare.”

Asupra fondului sesizării

35. Din interpretarea gramaticală, sistematică și logică a normelor de drept supuse analizei rezultă că la stabilirea gradatilor nu se ia în calcul perioada cât un polițist a urmat cursurile unei instituții de învățământ pentru formarea polițiștilor.

36. În primul rând, subiecții/beneficiarii normelor sunt diferențiați prin fiecare alineat, iar conjuncția „și” arată în mod clar sensul normei legale.

Astfel, alin. (5) și (6) ale art. 11 din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 cuprind o normă completatoare, sub două aspecte: categoria de personal vizată, adăugând-o prin conjuncția „și” pe cea a absolvenților instituțiilor de învățământ pentru formarea polițiștilor/instituțiilor militare de învățământ — ceea ce înseamnă, încă o dată, că aceasta nu a fost avută în vedere în norma la care face trimitere, respectiv *reperul temporal*, care limitează incidența pe perioada de timp de până la data intrării în instituțiile la care se face referire.

37. Dispozițiile art. 11 alin. (5) și (6) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 au caracter special față de cele generale din primul alineat, aplicabile unei categorii speciale, iar caracterul de excepție al acestora reglementări duce la concluzia că acestea sunt de strictă interpretare și aplicare — *exceptio est strictissimae interpretationis*.

38. Aceleași dispoziții legale vizează o anumită categorie de personal, ceea ce înseamnă că sunt excluse altele, în lipsa unei prevederi exprese, iar în privința absolvenților instituțiilor de învățământ indicate se aplică prevederile la care se face trimitere numai pe perioada indicată, fiind exclusă astfel o altă perioadă — apelând la argumentele *per a contrario*.

39. Atunci când legiuitorul a intenționat să ia în calcul perioada studiilor la stabilirea gradatilor a prevăzut în mod expres acest lucru — în alin. (1) al art. 11 din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 arătându-se, pentru prima dată, că intervalul de timp cuprins între data acordării gradului militar și data absolvirii instituției militare de învățământ se ia în calcul la stabilirea de gradații.

45. Pentru toate aceste considerente,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 1.077/121/2015 și, în consecință, stabilește că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 11 alin. (3), alin. (5) și alin. (6) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, și art. 3 din Legea nr. 446/2006 privind pregătirea populației pentru apărare, cu modificările și completările ulterioare, la stabilirea gradatilor nu se ia în calcul perioada cât un polițist a urmat cursurile unei instituții de învățământ pentru formarea polițiștilor.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 15 mai 2017.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
GABRIELA ELENA BOGASIU

Magistrat-asistent,
Elena Adriana Stamatescu

Pe lângă distincția făcută de legiuitor prin alin. (5) și (6) ale art. 11 în discuție, în art. 1 alin. (3) din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 se fac referiri la instituții militare de învățământ, instituții de învățământ pentru formarea polițiștilor și instituții de învățământ pentru formarea funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, în vreme ce în art. 21 din Legea nr. 360/2002 se mai arată și că „(1) Absolvenților instituțiilor de învățământ de profil ale Ministerului Afacerilor Interne, precum și celor pregătiți pentru nevoile Ministerului Afacerilor Interne la alte instituții de învățământ li se acordă grade profesionale (...)”.

40. Această normă nu este însă similară celor care fundamentează drepturile solicitate și fixează cadrul procesual al cauzei, inclusiv limitele de investire ale Înaltei Curți de Casație și Justiție.

41. Rezolvarea cauzei și a chestiunii de drept aduse în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție este centrată, atât de instanța de trimitere, cât și de recurenții-reclamanții, pe lămurirea normelor legale vizate și care se referă la *vechimea în muncă/vechimea în serviciu*.

42. Argumentele mai sus reținute denotă faptul că nu este necesar să se mai apeleze la corelarea cu alte dispoziții legale pentru explicitarea conținutului celor două sintagme sau/și la aprecierea raportului dintre legea specială și legea generală (inclusiv din perspectiva completării între ele).

43. Aceasta înseamnă că eventuala includere a perioadei de studii în vreuna dintre cele două sintagme, în baza celorlalte norme valorificate în cauză de către apelanții-reclamanți și confirmate atât de prima instanță, cât și de instanța de trimitere, le poate conferi absolvenților instituțiilor respective de învățământ drepturi în orice altă materie care permite acest lucru, mai puțin în cea în cauză, respectiv în stabilirea gradatilor, indiferent de justificarea la care se apelează, inclusiv a principiului echității, invocat de instanța de trimitere.

44. Acest mod de interpretare nu încalcă în niciun fel drepturile reclamate — includerea prin lege în drepturile salariale și a gradatilor, întrucât acestea nu sunt contestate, fiind recunoscute numai în limitele permise de legiuitor.

ACTE ALE CAMEREI CONSULTANȚILOR FISCALI

CAMERA CONSULTANȚILOR FISCALI

HOTĂRÂRE**privind susținerea examenului de atribuire a calității de consultant fiscal sau de consultant fiscal asistent — sesiunea noiembrie 2017**

În baza prevederilor Regulamentului pentru organizarea examenului de atribuire a calității de consultant fiscal sau de consultant fiscal asistent, aprobat prin Hotărârea Consiliului superior al Camerei Consultanților Fiscali nr. 7/2014, cu modificările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 11 lit. a¹) din Ordonanța Guvernului nr. 71/2001 privind organizarea și exercitarea activității de consultanță fiscală, aprobată cu modificări prin Legea nr. 198/2002, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul superior al Camerei Consultanților Fiscali, întrunit în ședința din 29 august 2017, h o t ă r ă ș t e:

Art. 1. — (1) Examenul de atribuire a calității de consultant fiscal sau de consultant fiscal asistent — sesiunea noiembrie 2017, denumit în continuare *examen*, va avea loc în municipiul București în data de 4 noiembrie 2017.

(2) Locul de desfășurare a examenului se va publica pe site-ul Camerei Consultanților Fiscali până la data de 30 octombrie 2017.

Art. 2. — Examenul va fi susținut din tematica și bibliografia pentru examen, prevăzute în anexa nr. 1, care face parte integrantă din prezenta hotărâre, și va consta într-o probă scrisă sub formă de test-grilă.

Art. 3. — (1) Înscrierile la examen se fac în perioada 2 octombrie 2017—20 octombrie 2017 pe site-ul www.ccfiscali.ro și dosarele se transmit, în aceeași perioadă, prin servicii poștale cu confirmare de primire sau direct, pe adresa str. Alecu Russo nr. 13—19, et. 4, ap. 9, sectorul 2, municipiul București.

(2) Pentru atribuirea calității de consultant fiscal, dosarul de înscriere va conține cererea de înscriere la examen, prevăzută

în anexa nr. 2, care face parte integrantă din prezenta hotărâre, și documentele corespunzătoare prevăzute la art. 5 alin. (2) din Regulamentul pentru organizarea examenului de atribuire a calității de consultant fiscal sau de consultant fiscal asistent, aprobat prin Hotărârea Consiliului superior al Camerei Consultanților Fiscali nr. 7/2014, cu modificările ulterioare.

(3) Pentru atribuirea calității de consultant fiscal asistent, dosarul de înscriere va conține cererea de înscriere la examen, prevăzută în anexa nr. 3, care face parte integrantă din prezenta hotărâre, și documentele corespunzătoare prevăzute la art. 6 alin. (2) din Regulamentul pentru organizarea examenului de atribuire a calității de consultant fiscal sau de consultant fiscal asistent, aprobat prin Hotărârea Consiliului superior al Camerei Consultanților Fiscali nr. 7/2014, cu modificările ulterioare.

Art. 4. — Direcția de învățământ și Direcția de servicii pentru membri vor duce la îndeplinire prevederile prezentei hotărâri.

Art. 5. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Camerei Consultanților Fiscali,
Dan Manolescu

București, 29 august 2017.
Nr. 11.

ANEXA Nr. 1

TEMATICA ȘI BIBLIOGRAFIA**examenului de atribuire a calității de consultant fiscal sau de consultant fiscal asistent — sesiunea noiembrie 2017****TEMATICĂ****1. Noțiuni de drept comercial și drept civil:**

- constituirea și funcționarea societăților;
- reorganizări, fuziuni, divizări și lichidări;
- profesioniști;
- exploatarea întreprinderii.

2. Noțiuni generale privind finanțele publice și principiile generale ale fiscalității:

— cadrul general și procedurile privind formarea, administrarea, angajarea și utilizarea fondurilor publice, precum și responsabilitățile instituțiilor publice implicate în procesul bugetar;

— principiile generale ale fiscalității.

3. Impozitul pe profit:

- contribuabili și sfera de cuprindere a impozitului;
- reguli speciale de impozitare;
- calculul rezultatului fiscal (reguli generale, venituri neimpozabile, cheltuieli efectuate în scopul desfășurării activității economice, cheltuieli deductibile limitat, cheltuieli nedeductibile);
- reguli privind anul fiscal;

- cote de impozitare;
- provizioane/ajustări pentru depreciere și rezerve;
- regimul fiscal al cheltuielilor cu dobânzile;
- amortizarea fiscală;
- termene de plată și de declarare a impozitului;
- pierderi fiscale;
- facilități fiscale;
- reguli fiscale privind reorganizările juridice (fuziuni, divizări, divizări parțiale, schimburi de titluri de participare) între persoane juridice române și între societăți din România și societăți din alte state membre ale Uniunii Europene;
- reguli fiscale aplicabile dividendelor distribuite de filiale din state membre ale Uniunii Europene persoanelor juridice române, societăți-mamă, respectiv sediilor permanente din România ale persoanelor juridice rezidente în state membre ale Uniunii Europene (societăți-mamă);
- condiții de calcul al scutirii profitului reinvestit;
- aspecte fiscale internaționale (sediul permanent; impunerea persoanelor juridice străine care realizează venituri

din sau în legătură cu proprietăți imobiliare situate în România ori din vânzarea/cesionarea titlurilor de participare deținute la o persoană juridică română; creditul fiscal, pierderi fiscale externe);

— reguli fiscale pentru contribuabilii care aplică reglementările contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară.

4. Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor:

— definiția microîntreprinderii;

— reguli de aplicare a sistemului de impunere pe veniturile microîntreprinderii;

— baza impozabilă;

— plata impozitului și depunerea declarațiilor fiscale.

5. Impozitul pe venit:

— contribuabili și sfera de cuprindere a impozitului;

— categorii de venituri supuse impozitului pe venit;

— venituri neimpozabile;

— cote de impozitare;

— determinarea bazei de calcul al impozitului pe categorii de venit;

— plăți anticipate în contul impozitului pe venit;

— obligațiile plătitorilor de venituri și ale contribuabililor;

— venitul net anual impozabil;

— venituri supuse impozitului final cu reținere la sursă;

— termene de plată;

— aspecte fiscale internaționale;

— reguli privind asociațiile fără personalitate juridică.

6. Contribuții sociale obligatorii

A. Contribuții sociale obligatorii privind activitățile dependente:

— baza de calcul al contribuțiilor sociale individuale;

— baza de calcul al contribuțiilor sociale obligatorii datorate de angajatori, entități asimilate angajatorului sau persoane asimilate acestora;

— excepții generale — veniturile pentru care nu se datorează contribuții sociale obligatorii;

— excepții specifice — veniturile pentru care nu se datorează contribuții sociale obligatorii grupate în funcție de categoriile din care fac parte persoanele care realizează veniturile;

— calculul, reținerea și virarea contribuțiilor sociale;

— cotele de contribuții;

— depunerea declarațiilor.

B. Contribuții sociale obligatorii privind activitățile independente:

— plătitorii;

— baza de calcul;

— excepții specifice;

— plăți anticipate cu titlu de contribuții sociale obligatorii;

— declararea, definitivarea și plata contribuțiilor sociale;

— cotele de contribuții.

7. Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți și impozitul pe reprezentanțele firmelor străine înființate în România:

— contribuabili;

— sfera de cuprindere a impozitului;

— venituri impozabile obținute din România;

— scutiri;

— coroborarea prevederilor Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, cu cele ale convențiilor de evitare a dublei impuneri și ale legislației Uniunii Europene;

— certificatele de atestare a rezidenței fiscale și certificatele de atestare a impozitului plătit de nerezidenți în România;

— impozitul pe reprezentanțe (cuantum, termen de plată și depunerea declarației fiscale);

— impunerea veniturilor din dobânzi și redevențe plătite între societăți asociate din state membre diferite: sfera de aplicare,

definiția dobânzilor și redevențelor, definiția întreprinderilor asociate;

— chestionare pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanelor fizice la sosirea în România sau la plecarea din România;

— tratamentul fiscal al veniturilor din dobânzi obținute din România de persoane juridice rezidente într-un stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European;

— tratamentul fiscal al categoriilor de venituri din activități independente impozabile în România obținute de persoane fizice rezidente într-un stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European;

— reținerea impozitului din veniturile obținute din România de persoane rezidente într-un stat membru al Uniunii Europene sau într-un stat cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impuneri din activități desfășurate de artiști și sportivi;

— asocieri/entități care desfășoară activitate/obțin venituri în/din România.

8. Taxa pe valoarea adăugată:

— sfera de aplicare;

— persoane impozabile;

— operațiuni cuprinse în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată (TVA);

— locul operațiunilor cuprinse în sfera de aplicare a TVA;

— faptul generator și exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată;

— baza de impozitare;

— cote de TVA;

— operațiuni scutite;

— regimul deducerilor;

— persoanele obligate la plata TVA;

— înregistrarea în scopuri de TVA și anularea înregistrării în scopuri de TVA;

— facturarea;

— alte obligații în materie de TVA;

— regimuri speciale pentru: întreprinderi mici, agenții de turism, bunuri second-hand, opere de artă, obiecte de colecție și antichități; aurul de investiții; serviciile electronice, de telecomunicații, de radiodifuziune sau televiziune prestate de către persoane impozabile nestabilite în Uniunea Europeană; serviciile electronice, de telecomunicații, de radiodifuziune sau televiziune prestate de către persoane impozabile stabilite în Uniunea Europeană, dar într-un alt stat membru decât statul membru de consum;

— ajustarea taxei deductibile;

— taxarea inversă;

— sistemul TVA la încasare;

— decontul de TVA și alte declarații;

— dispoziții tranzitorii.

9. Accize:

a) regimul accizelor armonizate:

— sfera de aplicare, fapt generator, exigibilitate, eliberare pentru consum, plătitori de accize, calculul accizelor, responsabilitățile plătitorilor de accize, plata accizelor la bugetul de stat, depunerea declarațiilor de accize, documente fiscale, garanții;

— regimul de antrepozitare fiscală:

• reguli generale;

• autorizarea antrepozitelor fiscale;

• condiții de autorizare;

• obligațiile antrepozitarilor autorizați;

• anularea, revocarea, suspendarea autorizației;

— destinatar înregistrat:

• reguli generale;

• condiții de autorizare;

• obligațiile destinatarilor înregistrați;

• revocarea autorizației de destinatar înregistrat;

- expeditor înregistrat:
 - reguli generale;
 - condiții de autorizare;
 - autorizarea ca expeditor înregistrat;
 - obligațiile expeditorului înregistrat;
 - revocarea autorizației de expeditor înregistrat;
 - importator autorizat:
 - reguli generale;
 - condiții de autorizare;
 - autorizarea ca importator autorizat;
 - obligațiile importatorului autorizat;
 - revocarea autorizației de importator autorizat;
 - scutiri de la plata accizelor;
 - excepții de la regimul de accizare pentru produse energetice și energie electrică;
 - restituiri de accize;
 - deplasarea și primirea produselor accizabile aflate în regim suspensiv de accize:
 - documentul administrativ electronic;
 - divizarea deplasării produselor energetice în regim suspensiv de accize;
 - primirea produselor accizabile în regim suspensiv de accize;
 - raportul de export;
 - proceduri în cazul în care sistemul informatizat este indisponibil;
 - încheierea deplasării produselor accizabile aflate în regim suspensiv de accize;
 - structura și conținutul informațiilor;
 - proceduri simplificate;
 - nereguli și abateri;
 - deplasarea intracomunitară și impozitarea produselor accizabile după eliberarea pentru consum:
 - persoane fizice;
 - regimul și deplasarea produselor cu accize plătite, deținute în scopuri comerciale în România;
 - documentul de însoțire;
 - vânzarea la distanță și reprezentantul fiscal;
 - distrugerii și pierderi;
 - nereguli apărute pe parcursul deplasării produselor accizabile;
 - deplasarea produselor accizabile în regim de exceptare sau scutire directă;
 - marcarea produselor alcoolice și a tutunului prelucrat;
 - marcarea și colorarea păcurii și a produselor asimilate acesteia;
 - marcarea și colorarea motorinei;
 - alte obligații pentru operatorii economici cu produse accizabile;
 - b) regimul accizelor nearmonizate:
 - sfera de aplicare, fapt generator, exigibilitate, nivelul și calculul accizelor, scutiri, plătitorii de accize, obligațiile plătitorilor de accize, declarațiile de accize, plata accizelor la bugetul de stat;
 - c) contravenții și sancțiuni;
 - d) infracțiuni.
- 10. Impozite și taxe locale:**
- baza de impozitare;
 - contribuabili;
 - modul de calcul;
 - termene de plată;
 - reduceri și scutiri;
 - modul de declarare a proprietăților.
- 11. Impozitul specific unor activități:**
- contribuabili;
 - definiții;
 - reguli generale de aplicare a impozitului specific unor activități;

- reguli pentru calculul impozitului specific anual;
- reguli privind declararea și plata impozitului specific unor activități.

12. Taxele vamale:

- domeniul de aplicare a legislației vamale, misiunea vămii și definiții;
- tariful vamal și clasificarea tarifară a mărfurilor;
- originea mărfurilor (originea nepreferențială și originea preferențială);
- plasarea mărfurilor sub un regim vamal:
 - declararea mărfurilor;
 - punerea în liberă circulație;
 - tranzit;
- regimuri speciale:
 - zone libere;
 - antrepozite vamale;
 - perfecționarea activă;
 - admiterea temporară;
 - perfecționarea pasivă;
- export;
- notificare de reexport;
- distrugerea mărfurilor;
- abandonarea mărfurilor.

13. Contabilitate:

- obligațiile ce revin, potrivit legii, persoanelor juridice, pe linia organizării și conducerii contabilității;
- contabilitatea activelor, datorilor și a capitalurilor proprii;
- contabilitatea veniturilor, cheltuielilor și a rezultatului exercițiului financiar;
- forma și conținutul situațiilor financiare anuale.

14. Sancțiuni și căi de contestare:

- sancționarea contravențiilor la legislația fiscală;
- contestarea sancțiunilor aplicate de organul fiscal, precum și a deciziilor de impunere.

15. Aspecte privind procedura fiscală:

- principii generale de conduită în administrarea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat;
 - creditorii fiscali, debitorii, plătitorii ai obligațiilor fiscale;
 - domiciliul fiscal;
 - competența organului fiscal, actele emise de organele fiscale, administrarea și aprecierea probelor;
- înregistrarea fiscală a plătitorilor de impozite, taxe și contribuții;
- obligația de a depune declarații fiscale, conținutul declarației fiscale, termene de declarare, corectarea declarațiilor fiscale;
- procedura de stabilire a impozitelor și taxelor;
- procedura de colectare a creanțelor fiscale;
- soluționarea contestațiilor formulate împotriva actelor administrative fiscale;
- inspecția fiscală;
- stabilirea prețului de piață al tranzacțiilor între persoane afiliate;
- acordul de preț în avans și soluția fiscală individuală anticipată;
- procedura de începere, derulare și finalizare a inspecției fiscale;
- stabilirea condițiilor și declararea contribuabililor inactivi;
- termene de prescripție;
- stingerea creanțelor fiscale prin executare silită și prin alte modalități;
- recuperarea în România a unor creanțe stabilite într-un alt stat membru al Uniunii Europene;
- contravenții și sancțiuni prevăzute în Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

BIBLIOGRAFIE

1. Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare
2. Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare
3. Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare
4. Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare
5. Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, cu modificările ulterioare
6. Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare
7. Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului, republicată, cu modificările și completările ulterioare
8. Legea nr. 359/2004 privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice, cu modificările și completările ulterioare
9. Legea nr. 252/2003 privind registrul unic de control
10. Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare
11. Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare
12. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016
13. Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare
14. Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare
15. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2010 privind unele măsuri pentru combaterea evaziunii fiscale, cu modificările ulterioare
16. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 399/2006, cu modificările și completările ulterioare
17. Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului Vamal al Uniunii
18. Regulamentul delegat (UE) 2016/341 al Comisiei din 17 decembrie 2015 de completare a Regulamentului (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele tranzitorii pentru anumite dispoziții din Codul Vamal al Uniunii, în cazul în care sistemele electronice relevante nu sunt încă operaționale, și de modificare a Regulamentului delegat (UE) 2015/2.446 al Comisiei
19. Regulamentul delegat al Comisiei (UE) 2015/2.446 din 28 iulie 2015 de completare a Regulamentului (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele detaliate ale anumitor dispoziții ale Codului Vamal al Uniunii
20. Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/2.447 al Comisiei din 24 noiembrie 2015 de stabilire a unor norme pentru punerea în aplicare a anumitor dispoziții din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a Codului Vamal al Uniunii
21. Codul de conduită pentru punerea în aplicare a Convenției privind eliminarea dublei impuneri în legătură cu ajustarea profiturilor întreprinderilor asociate (2006/C 176/02)
22. Codul de conduită privind documentația prețurilor de transfer, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria C, nr. 176 din 28 iulie 2006
23. Liniile directoare privind prețurile de transfer emise de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
24. Convenția-model — emisă de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
25. Hotărârea Guvernului nr. 1/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare
26. Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, cu modificările și completările ulterioare
27. Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.634/2015 privind documentele financiar-contabile
28. Ordinul ministrului economiei și finanțelor și al președintelui Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 3.483/144/2008 pentru aprobarea Normelor privind determinarea, reținerea și virarea impozitului pe câștigul de capital rezultat din transferul titlurilor de valoare, obținut de persoanele fizice, cu modificările ulterioare
29. Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 442/2016 privind cuantumul tranzacțiilor, termenele pentru întocmire, conținutul și condițiile de solicitare a dosarului prețurilor de transfer și procedura de ajustare/estimare a prețurilor de transfer
30. Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 240/2017 privind indicele prețurilor de consum utilizat pentru actualizarea plăților anticipate în contul impozitului pe profit anual pentru anul fiscal 2017
31. Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.099/2016 pentru reglementarea unor aspecte privind rezidența în România a persoanelor fizice
32. Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.844/2016 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, cu completările ulterioare
33. Standarde internaționale de raportare financiară:
 - IAS 8 „Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori”
 - IAS 16 „Imobilizări corporale”
 - IAS 20 „Contabilitatea subvențiilor guvernamentale și prezentarea informațiilor legate de asistența guvernamentală”
 - IAS 36 „Deprecierea activelor”
 - IAS 38 „Imobilizări necorporale”
 - IAS 40 „Investiții imobiliare”
34. Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială
35. Regulamentul (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială
36. Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 170/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind contabilitatea în partidă simplă
37. Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 3.775/2015 pentru aprobarea unor competențe speciale ale organului fiscal central, cu modificările și completările ulterioare
38. Legea nr. 170/2016 privind impozitul specific unor activități
39. Ordinul ministrului turismului și al ministrului finanțelor publice nr. 264/464/2017 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 170/2016 privind impozitul specific unor activități

Nr. de înregistrare/.....

Loc foto

CERERE**de înscriere la examenul pentru atribuirea calității de consultant fiscal — sesiunea noiembrie 2017**

Subsemnatul(a),, născut(ă) la data de în localitatea, județul, legitimat(ă) cu C.I./pașaport, seria nr., eliberat(ă) de la data de, CNP, cetățenia, domiciliat(ă) în, str. nr., bl., sc., et., ap., județul/sectorul, telefon fix, telefon mobil, solicit înscrierea la examenul pentru atribuirea calității de consultant fiscal, organizat de Camera Consultanților Fiscali, sesiunea noiembrie 2017.

Anexez la prezenta cerere următoarele documente, conform art. 5 alin. (2) din Regulamentul pentru organizarea examenului de atribuire a calității de consultant fiscal sau de consultant fiscal asistent, aprobat prin Hotărârea Consiliului superior al Camerei Consultanților Fiscali nr. 7/2014, cu modificările ulterioare:

- C.I./pașaport, în copie;
- diploma de studii superioare (profil economic), sesiunea, seria nr., emisă de la data de, în copie legalizată;
- carnetul de muncă/adeverință eliberată de angajator, seria nr., emis/emisă de la data de, în copie certificată de angajator / în copie legalizată;
- certificatul de naștere, seria nr., emis de la data de, în copie legalizată, în cazul schimbării numelui;
- certificatul de căsătorie, seria nr., emis de la data de, în copie legalizată, în cazul schimbării numelui;
- certificatul de cazier judiciar, seria nr., emis de la data de, în perioada de valabilitate;
- certificatul de cazier fiscal, seria nr., emis de la data de, în perioada de valabilitate;
- adeverința medicală, seria nr., emisă de la data de
- curriculum vitae;
- trei fotografii de 2/3 cm.

Declar pe propria răspundere, cunoscând prevederile Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, că am desfășurat activitățile prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. b) din Regulamentul pentru organizarea examenului de atribuire a calității de consultant fiscal sau de consultant fiscal asistent, aprobat prin Hotărârea Consiliului superior al Camerei Consultanților Fiscali nr. 7/2014, cu modificările ulterioare, astfel:

Unitatea	Activitatea desfășurată	Perioada		Nr. de luni	Funcția	Observații
		de la	până la			
Total perioadă						

Data

Semnătura

Nr. de înregistrare/.....

Loc foto

CERERE**de înscriere la examenul pentru atribuirea calității de consultant fiscal asistent — sesiunea noiembrie 2017**

Subsemnatul(a),, născut(ă) la data de în localitatea, județul, legitimat(ă) cu C.I./pașaport, seria nr. eliberat(ă) de la data de, CNP, cetățenia, domiciliat(ă) în, str. nr., bl., sc., et., ap., județul/sectorul, telefon fix, telefon mobil, solicit înscrierea la examenul pentru atribuirea calității de consultant fiscal asistent, organizat de Camera Consultanților Fiscali, sesiunea noiembrie 2017.

Anexez la prezenta cerere următoarele documente, conform art. 6 alin. (2) din Regulamentul pentru organizarea examenului de atribuire a calității de consultant fiscal sau de consultant fiscal asistent, aprobat prin Hotărârea Consiliului superior al Camerei Consultanților Fiscali nr. 7/2014, cu modificările ulterioare:

- C.I./pașaport, în copie;

- diploma de studii superioare, sesiunea, seria nr., emisă de la data de, în copie legalizată;
- carnetul de muncă/adeverință eliberată de angajator, seria nr., emis/emisă de la data de, în copie certificată de angajator/în copie legalizată;
- certificatul de naștere, seria nr., emis de la data de, în copie legalizată, în cazul schimbării numelui;
- certificatul de căsătorie, seria nr., emis de la data de, în copie legalizată, în cazul schimbării numelui;
- certificatul de cazier judiciar, seria nr., emis de la data de, în perioada de valabilitate;
- certificatul de cazier fiscal, seria nr., emis de la data de, în perioada de valabilitate;
- adeverința medicală, seria nr., emisă de la data de
- curriculum vitae;
- trei fotografii de 2/3 cm.

Declar pe propria răspundere, cunoscând prevederile Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, că am desfășurat activitate conform art. 6 alin. (1) lit. b) din Regulamentul pentru organizarea examenului de atribuire a calității de consultant fiscal sau de consultant fiscal asistent, aprobat prin Hotărârea Consiliului superior al Camerei Consultanților Fiscali nr. 7/2014, cu modificările ulterioare, astfel:

Unitatea	Activitatea desfășurată	Perioada		Nr. de luni	Funcția	Observații
		de la	până la			
Total perioadă						

Data

Semnătura

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI



„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

